

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

СТАН, РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

А.Р. Антонова,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Освіта є одним із базових прав людини, закріпленим у 26 статті Декларації прав людини, Конституції України та Законі України «Про освіту». Різні аспекти дистанційної освіти в Україні регулюються рядом нормативних документів: «Національною доктриною розвитку освіти», «Концепцією розвитку дистанційної освіти в Україні», «Національною програмою інформатизації», законами України «Про вищу освіту», наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про дистанційне навчання».

Якість та доступність освіти мають прямий вплив на доходи, зайнятість, розвиток, здоров'я та соціалізацію людини. Перехід на дистанційне навчання у зв'язку з пандемією COVID-19 і воєнним станом спричинив погіршення якості та доступності освіти, а також загострення низки освітніх нерівностей. У ОНАХТ налагоджено ефективне дистанційне навчання, що всебічно розкриє потенціал студента, враховуючи як індивідуальні, так і загальнолюдські потреби. Тому процес розробки якісного вільного освітнього простору є надзвичайно важливим.

Стратегія забезпечення якості освіти базується на наступних принципах [1]:

- принцип цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на здобувача освіти, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності;
- принцип відповідності Державним стандартам вищої освіти;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

Забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- функціонування системи формування компетентностей здобувачів освіти;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу закладу;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- створення системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності;

- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища;
- запобігання та протидію булінгу (цькуванню);
- застосування системи внутрішнього моніторингу для відстеження та коригування результатів освітньої діяльності.

Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає [2]:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти;
- моніторинг якості освіти.

Основними формами моніторингу є:

- проведення контрольних робіт;
- участь здобувачів освіти у I та II, III етапі Всеукраїнських предметних олімпіад, конкурсів;
- перевірка документації;
- опитування, анкетування;
- відвідування занять, заходів;
- онлайн тестування.

Критерії моніторингу:

- об'єктивність;
- систематичність;
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

Підсумки моніторингу:

- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних комісій викладачів, нарадах при ректорі, засіданнях вченої ради.

Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;
- контингент здобувачів освіти;
- психолого-соціологічний моніторинг;
- результати навчання здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність;

– управління закладом;

- освітнє середовище;
- медичний моніторинг;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- формування іміджу закладу.

Висновки. Через вплив COVID-19 і воєнного стану в Україні система вищої освіти має бути трансформована та пристосована до нових умов. Необхідною є розробка нових підходів та моделей освітнього процесу. Адаптивність студентів та викладацького колективу до специфіки дистанційного навчання передбачає набуття ними цифрових та інших пов'язаних навичок. Науково-педагогічні працівники мають підвищувати свою педагогічну майстерність, розробляти нові онлайн курси і програми з урахуванням специфіки віддаленого навчання тощо. Органи державної влади, дотичні до вирішення проблематики дистанційного навчання зокрема, міністерство цифрової трансформації України, мають створити належні умови до безперебійного та якісного доступу до Інтернету, особливо у сільській місцевості. В сучасних умовах необхідним є об'єднання потенціалів органів публічної влади, закладів вищої освіти, громадських організацій та органів студентського самоврядування задля забезпечення ефективного освітнього процесу та набуття здобувачами вищої освіти програмних загальних і професійних компетентностей у повному обсязі. На особливу увагу заслуговують питання поліпшення технічних, економічних й організаційних умов праці, забезпечення мотивації праці науково-педагогічних працівників, надання їм матеріальних і нематеріальних стимулів до високоякісної професійної діяльності.

Література.

1. Інформаційно-аналітична довідка про результати опитування щодо стану використання технологій дистанційного навчання у закладах вищої освіти України: Державна служба якості освіти України, 2020.
2. Олешко А. А., Ровнягін О. В. Сучасні тенденції міжнародної освітньої еміграції з України. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 3. С. 21–25. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.3.21.

УДК 378.16

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ, ЯК СКЛАДОВА АВТОМАТИЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

І.І. Яровий,

ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса

Сьогодні багато уваги приділяється компетентнісному підходу до формування здібностей спеціаліста, науковці трактують компетентність як інтегральну здатність фахівця вирішувати типові виробничі проблеми та задачі, що можуть виникати в його професійній діяльності. Для формування набору компетентностей майбутній фахівець має не лише отримати комплекс вмінь і

	СТАННЯМ ЦИФРОВИХ ЗАСОБІВ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ Т.Д. Маркова, Г.Б. Пчелянська	
19	ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ О.О. Євтушевська	56
20	ВИВЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ДЛЯ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ О.В. Шепелева, ВСП «Фаховий коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ», м. Одеса Г.О. Саркісян, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	58
21	ВДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ AutoCAD С.Л. Колесніченко, А.Д. Салавеліс	60
22	КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ Я.Г. Верхівкер, О.М. Мирошніченко, М.В. Шенгелая	62
23	ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ШКОЛИ О.Л. Гаркович, М.М. Мадані	65
24	ФАКТОРИ ОПТИМІЗАЦІЇ ТА ДИСТАНЦІЙНА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ С.М. Соц, І.О. Кустов, Ю.Я. Кузьменко	67
25	ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Л.Г. Віннікова, О.В. Синиця	68
26	СТАН, РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ А.Р. Антонова	70
27	СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ, ЯК СКЛАДОВА АВТОМАТИЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І.І. Яровий, ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	72
28	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛАБОРАТОРНОГО ПРАКТИКУМУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ К.Ю. Ханчич, Н.А. Власюк, Ю.В. Семенюк	75
29	РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ О.М. Кананихіна, Т.М. Турпурова, Д.О. Бондарчук	78
30	ЛЕКЦІЯ В РЕЖИМІ ОНЛАЙН ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ ОЧИМА ВИКЛАДАЧА	80